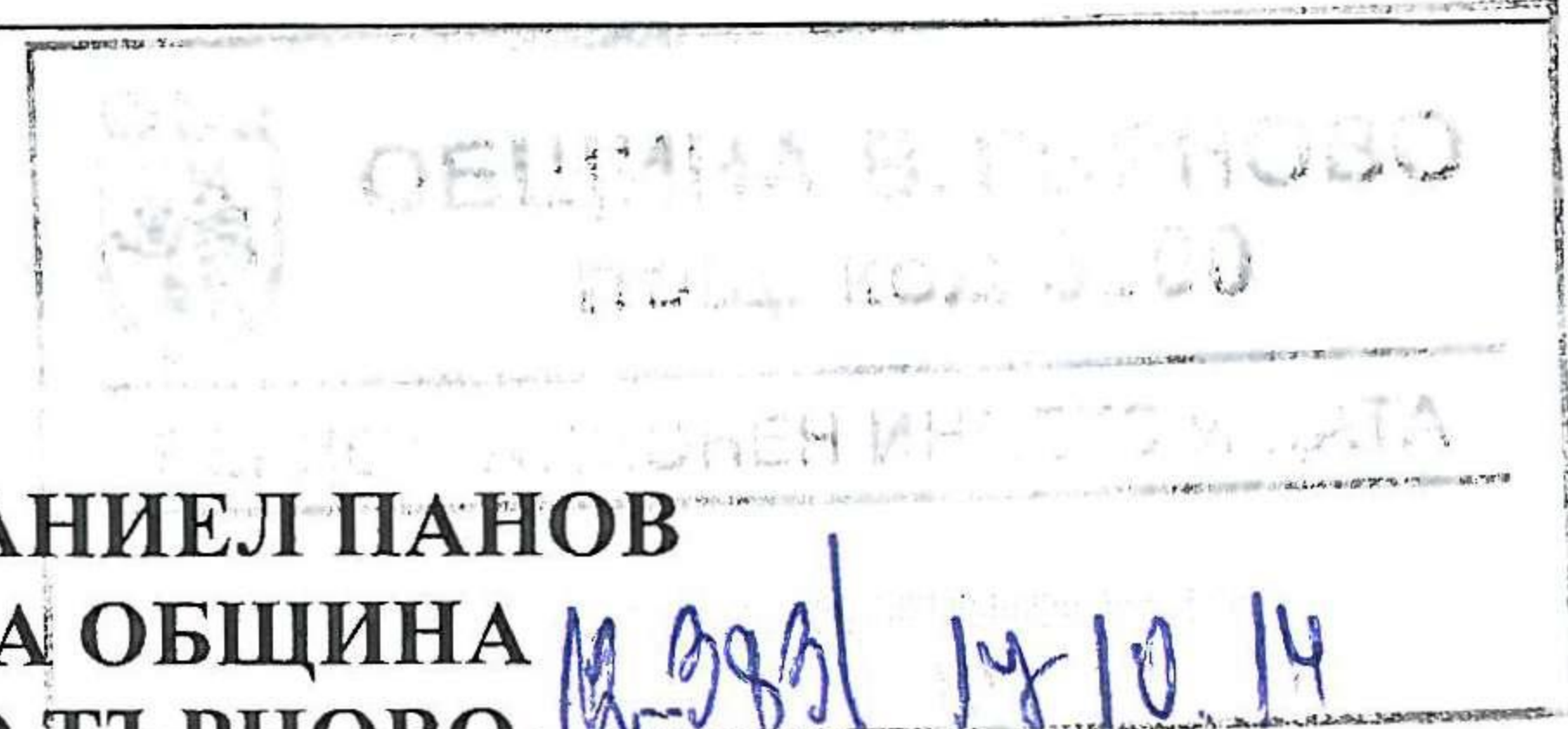




Изх. номер: 09-10-359

Дата: 13.10.14 год



ДО
ИНЖ. ДАНИЕЛ ПАНОВ
КМЕТ НА ОБЩИНА
ВЕЛИКО ТЪРНОВО
ПЛ. „МАЙКА БЪЛГАРИЯ” №2
ГР. ВЕЛИКО ТЪРНОВО 5000

На Ваш рег. № 12-383/ 18.09.2014 г.

Относно: Прилагане на чл. 90, ал. 1, т. 4 от Закона за обществените поръчки

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПАНОВ,

В отговор на отправеното запитване, Агенцията по обществени поръчки (АОП) изразява следното становище:

Възложителят определя реда за възлагане на дадена обществена поръчка в зависимост от нейната стойност, изчислена съгласно чл. 15 от Закона за обществените поръчки (ЗОП). Изборът на метод за определяне на стойността на поръчката не може да се използва за заобикаляне прилагането на закона (ал. 5), като не се допуска и разделяне на поръчката с такава цел (ал. 6).

В този смисъл е необходимо да се сумират стойностите на всички дейности с идентичен и/ или сходен характер, за да се определи приложимия режим на възлагане. Не е задължително обаче те да бъдат включени в обща процедура за обществена поръчка. Допустимо е възлагането да се осъществи и чрез няколко отделни поръчки, при условие че за всяка от тях се съблюдава режимът, приложим спрямо общата стойност. Освен това е възможно и обособяване на различни позиции в рамките на една процедура за обществена поръчка, в случай че част от предмета на поръчката (независимо, че може да е самостоятелен предмет на обществена поръчка) е систематично свързана с другите позиции от предмета на обществената поръчка. Решението на този въпрос е в оперативната самостоятелност на възложителя, като при преценката следва да се отчитат и специфичните обстоятелства, свързани с конкретната поръчка. При условие че избраният ред за възлагане отговаря на общата стойност на предвидените от възложителя разходи за сходни и/ или идентични дейности (независимо от източника на финансиране), всеки от посочените подходи би бил законосъобразен.

Що се отнася до възможността дейностите по проектиране и изпълнение на посочените в запитването обекти да бъдат възложени чрез процедура на договаряне без обявление, следва да се има предвид, че този вид процедури се използват от възложителите по чл. 7, т. 1-4 от ЗОП само в определени законоустановени случаи.

Една от хипотезите, при които това е допустимо, се съдържа в чл. 90, ал. 1, т. 4 от ЗОП. След последните промени в закона (обн. ДВ, бр. 40/ 13.05.2014 г.) посочената разпоредба обхваща случаите, когато нуждата от предприемане на

неотложни действия е възникнала в резултат на изключителни обстоятелства, последиците от които не могат да бъдат преодолени при спазване на сроковете за провеждане на открита или ограничена процедура или на процедура на договаряне с обявление.

Легално определение на понятието „изключителни обстоятелства“ е дадено в § 1, т. 8 от ДР на ЗОП. То включва „обстоятелства, предизвикани от непредвидими за възложителя събития, като природно бедствие, авария или катастрофа, както и други, които непосредствено застрашават живота и здравето на хората или околната среда, или могат съществено да затруднят или да нарушат нормалното изпълнение на нормативно установени дейности на възложителя“. Като изключително обстоятелство е определено и последващото възникване на опасност за националната сигурност, за отбраната на страната, за околната среда, за човешкото здраве, за защитени територии, зони и обекти и за обществения ред.

Видно от изложеното, за да е допустимо в конкретния случай провеждане на процедура на договаряне без обявление на посоченото по-горе правно основание едновременно трябва да са налице няколко предпоставки:

- възникнала е необходимост от предприемане на неотложни действия от страна на възложителя поради обстоятелства, предизвикани от събития, които се проявят обективно извън неговата воля (т.е. не произтичат от негови действия или бездействия) и не са могли да бъдат предвидени от него при полагане на обичайните дължими действия;

- в резултат на тези обстоятелства са застрашени животът и здравето на хората или околната среда, или може съществено да се затрудни/ наруши нормалното изпълнение на нормативно установени дейности на възложителя;

- последиците не могат да бъдат преодолени при спазване на сроковете за провеждане на открита или ограничена процедура или процедура на договаряне с обявление.

Във Вашето писмо необходимостта от спешно изготвяне на проекти със съответните им части за обекти на територията на Община Велико Търново се мотивира с природно бедствие, изразяващо се в „непредвидените бурни, проливни и интензивни валежи, придружени със силен вятър“ на 19.06.2014 г. Изброени са обектите, за които се твърди, че се налага проектиране на „неотложни аварийно-възстановителни и неотложно възстановителни дейности“, като срещу всеки от тях са посочени „стойност СМР“ и „стойност проект“. В тази връзка трябва да се отбележи, че стойността на поръчката се определя на база средствата, предвидени за проектиране и изпълнение на строителството, тъй като се предполага неотложна необходимост и по отношение на реализацията на обектите (т.е. възложителят би следвало да е планирал възлагане и на дейностите, свързани с извършване на строителството). В противен случай възлагането на проектирането в хипотезата на чл. 90, ал. 1, т. 4 от ЗОП би било необосновано. Освен това, предвид забраната по чл. 15, ал. 6 от ЗОП, при определяне на приложимия ред за възлагане би следвало да се съобразят стойностите за проектиране и реализация на всички обекти, изпълнението на които изисква извършване на сходни и/или идентични дейности.

Същевременно, предметът на поръчката, която възложителят планира да възложи при условията на чл. 90, ал. 1, т. 4 от ЗОП, следва да е ограничен единствено до дейности, които са абсолютно необходими за преодоляване на негативните последици от възникналите изключителни обстоятелства. Това означава да не се включват необосновано и други дейности, които нямат неотложен

характер. Възложителят трябва внимателно да прецени нуждата от неотложни дейности по проектиране и/или реализиране на изброените в запитването обекти, конкретния обем на съответните дейности, както и наличието на причинна връзка с наводнението от 19.06.2014 г. по отношение на всеки от обектите (респ. дейностите), които възнамерява да възложи чрез договаряне без обявление. Той трябва също така да осигури достатъчно доказателства по отношение на всички аспекти, свързани с избора на този вид процедура (вкл. за настъпването на събитието, породило необходимостта от неотложни действия, дори то да е общоизвестен факт). Последното е необходимо и във връзка с предвидения в чл. 19, ал. 2, т. 24 от ЗОП предварителен контрол по отношение на процедури на договаряне без обявление, открити на определени правни основания.

Освен това законосъобразното прилагане на чл. 90, ал. 1, т. 4 от ЗОП изисква възложителят да инициира съответната процедура за възлагане на поръчката непосредствено след настъпване на внезапното и неочаквано за него събитие, налагащо предприемане на неотложни действия. Ако между въпросното събитие и момента на откриване на процедурата на договаряне без обявление е изминал период, с оглед на който може да се заключи, че е имало възможност изборът на изпълнител да се осъществи чрез своевременно организирана и проведена открита или ограничена процедура или процедура на договаряне с обявление (вкл. като се използват предвидените в закона възможности за съкращаване на сроковете), възложителят не би могъл надлежно да мотивира наличието на последното от изброените по-горе условия за прилагане на разпоредбата. Липсата на осигурено финансиране не е достатъчен аргумент да се отлага стартиране на процедурата, доколкото съществуват различни механизми, позволяващи да се избегне рискът от поемане на финансово задължение, което не е обезпечено със съответните средства (напр. прекратяване на процедурата по чл. 39, ал. 1, т. 5 от ЗОП или изрично посочване в условията на поръчката, че изпълнението на същата ще започне само след осигуряване на необходимия финансов ресурс).

Настоящото становище на АОП има принципен характер. То се основава на изложените в писмото факти и обстоятелства и не е задължително за възложителя, който познава най-добре особеностите на обществената поръчка и носи отговорност за законосъобразното ѝ възлагане.

Становището не е обвързващо и по отношение на провеждания от АОП предварителен контрол по чл. 19, ал. 2, т. 24 от ЗОП - резултатът от последния се определя от изложените мотиви в решението за откриване на процедурата и от приложените към него доказателства, касаещи избора на процедура. Ето защо, ако възложителят открие процедура на договаряне без обявление на основание чл. 90, ал. 1, т. 4 от ЗОП, той следва да обоснове избора на този вид процедура и да удостовери съответствието на своите действия с разпоредбите на закона, представяйки подходящи за целта доказателства.

Заличена информация на основание чл. 22б, ал. 3 от ЗОП във връзка с чл. 23 от Закона за защита на личните данни!

ИЗПЪЛНИТЕЛЕН ДИРЕКТОР:

МИГЛЕНА ПАВЛОВА